

РЕШЕНИЕ

№ 252

гр. Кюстендил, 06.07.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – КЮСТЕНДИЛ, III СЪСТАВ, в публично заседание на двадесети юни през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Росица Б. Савова

Членове: Татяна Хр. Костадинова
 Елисавета Г. Деянчева

при участието на секретаря Галина Г. Кирилова
като разгледа докладваното от Елисавета Г. Деянчева Въззивно гражданско дело № 20231500500209 по описа за 2023 година

Производството е по реда на Глава Двадесета „Въззивно обжалване“, чл.258 и сл. от Гражданския процесуален кодекс (ГПК).

Образувано е по въззивна жалба, депозирана от Главна дирекция „Гранична полиция“ – МВР, с адрес: град София, бул. „Княгиня Мария Луиза“ 46, чрез гл. юрисконсулт Д. М., против Решение № 189/07.03.2023 г., постановено по гр.д. № 1817 от описа на Районен съд – Кюстендил за 2022 г.

Жалбоподателят поддържа, че решението е неправилно, необосновано и постановено в противоречие с материалния и процесуалния закон

Сочи правни аргументи, като се позовава на нормата на чл. 1 на ЗМВР, според която този закон урежда принципите, функциите, дейностите, управлението и устройството на Министерството на вътрешните работи (МВР) и статута на служителите в него, но в Глава седма - Служители на МВР, в Раздел I. Статут на служителите на МВР в чл.142, ал.1 законодателят разграничавал три групи служители на МВР: 1. полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението със статут по ЗМВР, 2. държавни служители; 3. лица, работещи по трудови правоотношения (ЛРТП). Съгласно чл. 142, ал. 2 от ЗМВР само статутът на служителите по т. 1 се урежда от специалния ЗМВР. С ал. 4 на чл. 142 от ЗМВР се предвиждало, че статутът на държавните служители по ал. 1, т. 2 се урежда със Закона за държавния служител. Т.е. това също бил специален закон, приложното поле на който изключвало прилагане по отношение на същото правоотношение на другия специален закон - ЗМВР.

С Решение № 8 от 27 юни 2017 г. по конституционно дело № 1 от 2017 г. Конституционният съд констатирал за съответстващ на Конституцията начина на

извършеното разграничение по критерия статус на различните категории служители в МВР, и по-конкретно на заемащите т. нар. "административни длъжности" от държавните служители с полицейски функции по чл. 142, ал. 1, т. 1 ЗМВР. По преценка за целесъобразност на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР, са отнети някои предоставени от законодателя привилегии и произтичащите от това промени в статута им.

Със закона за изменение и допълнение на ЗМВР (ДВ бр.81 от 2016г.) било променено служебното правоотношение и на ищцата, така че възнаграждението ѝ за прослужено време и левовата равностойност на храната не се начислявали отделно, а представлявали компонент от получаваното от нея основно възнаграждение, като съгласно ал.6 на §69 и законодателят определил, че в него влиза заплата за длъжност, допълнително възнаграждение за прослужено време и за научна степен и левовата равностойност на храна по чл. 181, ал. 1 от ЗМВР.

Заради това се твърди, че ищцата няма право на отделно допълнително възнаграждение за храна, извън основното си възнаграждение. В т.см. КРС постановил решението си при нарушаване на материалния закон, тъй като не взел предвид и последното изменение на чл.142, ал.4 от ЗМВР (ДВ, бр. 85 от 2020 г., в сила от 02.10.2020 г.).

Разпоредбата на чл. 181, ал. 1 ЗМВР не била сред изчерпателно изброените разпоредби на ЗМВР, приложими към статута на държавните служители по чл. 142, ал. 1 т. 2 ЗМВР (от 02.10.2020 г.), поради което било неоснователно искането на ищцата, тази разпоредба да бъде приложена спрямо нея за периода от 02.10.2020г. до 05.10.2022г. Едва след изменението на ЗМВР (в сила от 02.10.2020 г.) статутът на ищцата се регламентирал както със ЗДСл, така и със ЗМВР, предвид разписаните в чл.142, ал.4 конкретни разпоредби на закона.

КРС не е взел предвид и това, че формираното възнаграждение на ищцата през 2017г. (като държавен служител с преобразувано правоотношение по § 69 от ПЗР ЗИДЗМВР) е в съответствие и с чл.32, ал. 1 от ЗДСл, съгласно който брутната заплата на държавните служители включва основна заплата и допълнителни възнаграждения, лимитативно изброени в чл.67, ал.7 от ЗДСл. В Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация се определяла структурата на заплатите и в нея никъде не била регламентирана възможност за включване на елементи, извън посочените в Наредбата.

С решението си КРС постановявал получаване от ищцата на левовата равностойност на храна, с което поставял служителите с аналогични длъжности в други министерства и администрации на централната изпълнителна власт в дискриминационно положение спрямо работещите в МВР.

Същевременно КРС, приемайки, че ищцата като държавен служител в системата на МВР по чл. 142, ал. 1, т. 2 от МВР има право на храна или нейната равностойност съгласно чл. 181, ал. 1 от ЗМВР, я поставял в привилегировано и по-благоприятно положение и в сравнение със служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 от ЗМВР - полицейските органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението, чиито правоотношения не се преобразували в служебни по силата на § 69, ал. 1 от ПЗР на ЗИДЗМВР (е сила от 01.02.2017 г.), тъй като тя вече получила левовата равностойност на храната, като съставна част от основното ѝ възнаграждение, веднъж и втори път, щяла да я получи отделно като допълнително плащане.

С оглед на посоченото решението не съответствало на материалния закон и

противоречало на целта и смисъла на приетия ЗИДЗМВР.

Освен това според приложените като доказателства - фишове за работни заплати на ищцата, се установявала разлика от 149,67 лева между получената последна брутна заплата през м.01.2017 г. - 1628,33 лв. като служител по ЗМВР и получената през м.03.2017 г. основна заплата, вече като служител със служебно правоотношение по ЗДСл. - 1778.00 лв. Което означавало, че основната ѝ заплата е формирана чрез включване в нея на заплата ѝ за длъжност до 31.01.2017г., допълнително възнаграждение за прослужено време и за научна степен и левовата равностойност на храна по чл. 181, ал. 1 от ЗМВР. Така формирана, заплата била съответствие със закона и по-висока от получаваната преди преобразуване на служебното ѝ правоотношение. Но размерът на възнагражденията преди и след преобразуването не бил предмет на иска.

При развитите доводи иска да бъде отменено Решение № 189 от 07.03.2023 г. на Районен съд Кюстендил, постановено по гр.д.№ 1817/2022 г., вкл. и в частта за разносните, евентуално изменено, като бъде отхвърлено в частта, в която е уважен иск за заплащане на левовата равностойност на храната за периода от 02.10.2020 г. до 05.10.2022 г. и вместо него постановено друго за сумата от 1415,52 лв. представляваща левовата равностойност на храната за периода от 05.10.2019г. до 01.10.2020г.

Не ангажира доказателствени искания.

Претендират се сторените пред тази инстанция деловодни разноси, а при възприета неоснователност на въззивната жалба се поддържа възражение по см. на чл. 78, ал. 5 от ГПК.

В законоустановеният срок по чл. 263 от ГПК е постъпил отговор на въззивната жалба от въззиваемата страна, чрез процесуалния ѝ представител адв. Т. П. от АК-Кюстендил.

Сочи се, че макар да е допустима и редовна, въззивната жалба е неоснователна. Изложени са съображения по същество.

Твърди се, че ищцата била на служба в ЗМВР от 1989 г. и до настоящия момент без прекъсване работела в различни структури на ведомството. Във връзка със Закона за Изменение и Допълнение на ЗМВР (ЗИДЗМВР) на основание чл. 9 от Закона за държавния служител (ЗДСл) и § 69 от ПЗР към ЗИДЗМВР (ДВ, бр. 81 от 14 октомври 2016г./ и ПМС № 257 от 30.09.2016г. /обн. ДВ, бр. 79 от 0/ октомври 2016г.) същата 07.02.2017г. със Заповед № 8121К-2468/07.02.2017г. на Министъра на вътрешните работи, била назначена на длъжност Началник на сектор „Административно обслужване към Регионална дирекция Гранична полиция“- Кюстендил при Главна дирекция „Гранична полиция“-МВР, за неопределено време, считано от 01.02.2017г., ръководно ниво 8, с ранг III младши. Със Заповед № 8121К-7848/26.03.2019 г. била повишена в ранг II младши, считано от 01.03.2019г., а със Заповед № 8121К-1563/09.03.2021г. в ранг I младши, считано от 01.03.2021 г., което изпълнявала и до настоящия момент. До 07.02.2017г. е получавала левова равностойност на полагащата и се храна на основание чл. 181, ал. 1 ЗМВР. От 07.02.2017г. до настоящия момент не ѝ била заплащана полагащата се храна, въпреки че продължавала да има качеството държавен служител на осн. чл. 142, ал. 1, поради което статутът и се уреждал в два закона - в ЗМВР и ЗДСл. Заради това правилно първоинстанционният съд признал правото на заплащане на полагащата ѝ се, но незаплатена храна. Позовава се в тази насока и на неоспорената ССЧ експертиза.

За правилни се възприемат изводите на първоинстанционния съд, че правният

статут на служителите по чл. 142, ал. 1, в това число и ищецът, се уреждал както от общия ЗДСл, така и от специалния ЗМВР. Общите разпоредби относно статута на държавния служител се прилагали по отношение на служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 само и единствено при липсата на изрично специално правило, което би дерогирало общия закон. Изключването изцяло на статута на държавните служители по чл. 142, ал. 1, т. 2 ЗМВР от приложното му поле би противоречало на основните принципи на управление на държавната служба в МВР, посочени в чл. 141 ЗМВР, според която на служителите на МВР се осигурявала храна или левовата ѝ равностойност - т. е. на всички служители на МВР. С оглед на това правилно било прието, че ЗМВР се прилага и по отношение на специалните права на служителите по чл. 142, ал. 1 т. 2. Така по отношение и на ищцата се прилагала специалната разпоредбата на чл. 181, ал. 13 МВР. В този смисъл били и разпоредбите на специалната Наредба № 81213-773 от 1.07.2015 г. за условията и реда за осигуряване на храна или левовата ѝ равностойност на служителите на Министерството на вътрешните работи. В чл. 1 от същата било посочено, че с нея се определят условията и редът за осигуряване на храна или левовата и равностойност на служителите на МВР по чл. 142, ал. 1, т. 1 и 3 ЗМВР и по § 86 от преходните и заключителните разпоредби на ЗИД на ЗМВР. Законът обаче не делегирал на МВР да определя кои лица следва да получават храна или парична равностойност, а единствено възлагал с подзаконов нормативен акт да се определят условията и редът за предоставяне на сумите и доволствията по чл. 181, ал. 1-3 ЗМВР (ал. 4 на чл. 181 от ЗМВ). В този смисъл за определяне кои лица имат право на безплатна храна или левова равностойност съдът следвало да изхожда единствено и само от ЗМВР, както правилно е приел и първоинстанционният съд при постановяване на обжалваното решение.

Не се споделят възраженията във въззивната жалба за необходимост от „прилагане по аналогия“ на облагодетелстващи норми. ЗНА – чл. 46, ал. 2, предвиждал, че когато нормативният акт е непълен, за неуредените от него случаи се прилагат разпоредбите, които се отнасят до подобни случаи, ако това отговаря на целта на акта. С оглед безспорния факт, че служителите в МВР са държавни служители, то за неуредените в специалния закон отношения следвало да се приложи общият закон. В този смисъл били задължителните указания на ВКС, дадени в ТР № 6/06.11.2013 г. по тълк. дело № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС, съгласно които ЗДСл се прилага субсидиарно за правоотношенията на служителите на МВР и при липса на изрична разпоредба в ЗМВР, следва да прилага разпореденото в него, тъй като обратното разбиране би поставило в неравностойно положение държавните служители в МВР спрямо другите държавни служители, както и спрямо работниците и служителите, работещи по трудови правоотношения. Ето защо, макар и в действащия ЗМВР да нямало законова делегация, препращаща към общия ЗДСл, както това е било уредено в отменения ЗМВР, то доколкото нямало изрично уредено нещо друго, за неуредените отношения приложение намирал ЗДСл, който от своя страна пък препращал към трудовото законодателство. Така, разпоредбата на чл. 67, ал. 7 от ЗДСл постановявала, че минималните и максималните размери на основните заплати по нива и степени за държавните служители, размерите на допълнителните възнаграждения и редът за получаването им се определят с наредба на Министерския съвет и не могат да бъдат по-ниски от определените в трудовото законодателство. В този смисъл било и Решение № 311/8.01.2019 г. на ВКС по гр. д. № 1144/2018 г., което макар да имало за предмет заплащане на други допълнителни възнаграждения на държавни служители от системата на МВР, давало принципно разрешение на въпроса за субсидиарното приложение на друг закон при липса на изрично уредено заплащане в ЗМВР.

Неоснователни били и възраженията за нарушение на материалният закон, тъй като съдът не е взел предвид и последващо изменение на чл. 142, ал. 4 от ЗМВР. Посоченото виждане на законодателя личало именно и от последователното изменение на редакцията на чл. 142, ал. 4 от ЗМВР от 2020г., което категорично, при уреждане на статута на държавните служители по чл. 142, ал. 1 т. 2 от ЗМВР, препращало към правото им по чл. 181, ал. 3 от ЗМВР да получават безплатна храна или левовата ѝ равностойност, както и към други изрично уредени в ЗМВР права и задължения на служителите на министерството.

Отговорът на горния въпрос предполагал проследяване на законодателните промени в уредбата на статута на служителите на МВР. Настоящият закон за МВР бил обнародван на 27.06.2014 год. (бр. 53 на ДВ) и влязъл в сила в тридневен срок след обнародването му. Съгласно § 5, ал. 1 от ПЗР на ЗМВР служебните правоотношения на държавните служители в МВР не се прекратявали, а се преобразували, считано от датата на влизане в сила на закона, като държавните служители се назначавали на длъжностите, които заемали към момента на преобразуване на правоотношенията. В закона били очертани две групи служители: държавни служители, чиито статут се уреждал от ЗМВР и лица, работещи по трудовото правоотношение, чиито статут се уреждал от КТ. В началото на 2015 г. със ЗИДЗМВР, ДВ 14/20.02.2015 г., в сила от 01.04.2015 г., разпоредбата на чл. 142 от ЗМВР била изменена, като с нея били създадени три категории служители в системата на МВР: държавни служители-полицейски органи и органи по пожарна безопасност и защита на населението, чиито статут се уреждал от ЗМВР; държавни служители, чиито статут се уреждал от ЗДСл, и лица, работещи по трудово правоотношение, чиито статут се уреждал от КТ и ЗМВР. С ПЗР на ЗИДЗМВР било предвидено, че служебните правоотношения на държавните служители се преобразуват в служебни правоотношения на държавни служители /§ 84 ал. 1/, като разпоредбите на ЗДС се прилагат за държавните служители по чл. 142 ал. 1 т. 2, чието служебно правоотношение е възникнало след 1 април 2015 год. /§ 85/. За държавните служители в МВР, заемащи длъжности за държавни служители по чл. 142 ал. 1 т. 2, чиито служебни правоотношения не са прекратени към 1 април 2015 год., се прилагали разпоредбите на действащото законодателство за държавните служители по чл. 142 ал. 1 до прекратяване на служебните им правоотношения /§ 86/. С последващо изменение на ЗМВР /изменението е обнародвано в бр. 81 на ДВ от 14. 10. 2016 год./ служебните правоотношения на държавните служители в МВР, за които се прилага § 86 от ЗИДЗМВР (ДВ, бр. 14 от 2015 год.) и които към датата на влизане в сила на този закон заемат длъжности за държавни служители с више образование и притежаващи више образование, е изключение на тези от Медицинския институт на Министерството на вътрешните работи и на тези по § 70 ал. 1 т. 1, се преобразуват в служебни правоотношения по Закона за държавния служител, считано от датата на влизане в сила на този закон /§ 69 ал. 1/. ЗИДЗМВР е влязъл в сила на 01. 01. 2017 год. /§ 102/. От датата на влизането му в сила на измененията /01. 01. 2017 год. / статутът на държавните служители в МВР /тези по чл. 142 ал. 1 т. 2 от ЗМВР/ се уреждал изцяло , изключая разпоредбите на чл. 8, 10, 14 и 356 /§ 69 ал. 7 от ЗИДЗМВР, обн. в бр. 81 от 14. 10. 2016 год. /. С последните изменения на ЗМВР /обн. в ДВ. бр. 85 от 02. 10.2020 год./ било предвидено, че статутът на държавните служители по чл. 142 ал. 1 т. 2 ще се урежда със ЗДС по 142, ал. 1, т. 2 и с чл. 56, чл. 151, ал. 1 и 7, чл. 156, ал. 4, чл. 181, ал. 3, чл. 185, ал. 2, чл. 191 и 233 от ЗМВР /§ 32 т. 2 от ЗИДЗМВР/.

Изложената хронология на законодателните промени не водела до извода, че служителите по чл. 142 ал. 1 т. 2 от ЗМВР са лишени от правото на храна или нейната

левова равностойност. Тъкмо обратното, това право принадлежало на всички служители на МВР, съгласно разпоредбата на чл. 181 ал. 1 от ЗМВР. Противното разрешение би довело до дискриминационно отношение, като постави държавните служители от системата на МВР в неравностойно положение спрямо другите категории служители, което е недопустимо и не съответства на основните цели и принципи на ЗМВР.

Предвид всичко на ищцата, в качеството ѝ на служител по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР, се дължала левова равностойност на неосигурената от ответника безплатна храна.

Не на последно място храната не следвало да се облага с данък, а след преназначението сумата, получавана от М. С. като брутно трудово възнаграждение, изцяло била обложена с данък.

При развитите доводи се иска въззивната жалба да бъде оставена без уважение, а решението на КРС бъде потвърдено като правилно, законосъобразно и постановено с оглед събраните по делото писмени доказателства от наша страна.

Претендират се сторените по делото разноски във втората инстанция, съгласно договор за правна помощ.

Не се ангажират доказателства доказателствени искания.

В съдебно заседание жалбата и постъпилият отговор към нея, се поддържат.

Съдът, след като се запозна с материалите по делото приема, че въззивната жалба е допустима, доколкото изхожда от страна в първоинстанционното производство, подадена е в срок и е насочена срещу съдебен акт, подлежащ на въззивна проверка.

При контрола за законосъобразност и правилност на първоинстанционното решение в рамките, поставени от въззивната жалба, настоящата инстанция, след преценка на събраните доказателства пред първата и пред настоящата инстанция, *намира следното от фактическа страна:*

Първостепенният съд е бил сезиран с искова молба на М. И. С., ЕГН ***** от гр. Кюстендил, ж.к. ***, съдебен адрес гр. Кюстендил, ул.***, чрез адвокат Т. П. от Адвокатска колегия – Кюстендил, против Главна Дирекция „Гранична полиция“ при Министерство на вътрешните работи, седалище и адрес на управление -гр. София, бул. “Княгиня Мария Луиза“ № 46.

Поддържано е било искане за присъждане на сумата от 4 320.00 лв., представляваща левовата равностойност на полагащата се храна за периода от 05.10.2019 год. до 05.10.2022 год., ведно със законната лихва върху същата, считано от датата на предявяване на иска до окончателното ѝ изплащане.

Заявени са били фактически доводи, че ищцата била на служба в ЗМВР от 1989 г. и до настоящия момент без прекъсване работела в различни структури на ведомството. Във връзка със Закона за Изменение и Допълнение на ЗМВР (ЗИДЗМВР) на основание чл. 9 от Закона за държавния служител (ЗДСл) и § 69 от ПЗР към ЗИДЗМВР (ДВ, бр. 81 от 14 октомври 2016г. и ПМС № 257 от 30.09.2016г. /обн. ДВ, бр. 79 от 14 октомври 2016г.), със Заповед № 8121К-2468/07.02.2017г. на Министъра на вътрешните работи, била назначена на длъжност Началник на сектор „Административно обслужване към Регионална дирекция Гранична полиция“-Кюстендил при Главна дирекция „Гранична полиция“-МВР, за неопределено време,

считано от 01.02.2017г. До 31.01.2017 г. била изплащана ежемесечно левовата равностойност на полагащата се храна на служителите на МВР, съгласно чл. 181, ал. 1 от ЗМВР. От 01.02.2017 г. до сега тези средства не се начислявали и не се изплащали, макар че като държавен служител, чийто статут се урежда със ЗДС, тя е служител на МВР и съгласно чл. 181, ал. 1 от специалния закон би следвало да ѝ се осигурява храна или равностойността ѝ. Със Заповед на министъра от 01.07.2015 г. левовата равностойност на храната за служителите на МВР била определена на 120 лв.

В отговор на исковата молба ответната страна не е оспорила възникналото и съществувало между страните служебно правоотношение на посочената длъжност. Оспорила е обаче исквете по основание с доводи, че в чл. 142, ал. 1 от ЗМВР са предвидени три категории служители, служебното правоотношение на които е уредено в три различни закона, а именно: държавни служители – полицейски органи и органи на ПБЗН; държавни служители и лица, работещи по ТПО. В чл. 142, ал. 2 от ЗМВР изрично е посочено, че статутът на държавните служители по ал. 1, т. 1 се урежда със ЗМВР, а съгласно ал. 4 – статутът на държавните служители по ал. 1, т. 2 се урежда от ЗДСл. Статутът на ЛРТП се уреждал при условията и по реда на КТ и ЗМВР (чл. 142, ал. 5). С изменението на ЗМВР от 2017 г., служебните правоотношения на държавните служители, за които се прилага § 86 от ПЗР на ЗИДЗМВР (ДВ, бр. 14 от 2015 г.), се преобразували в такива по ЗДСл. Законодателят изрично определил режима статута на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР да е по ЗДСл, в който не се предвиждало предоставяне на храна или левовата ѝ равностойност, а съгласно чл. 181, ал. 4 от ЗМВР на тази категория служители се осигурявала безплатна храна при извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда, както и ободряващи напитки при полагане на труд през нощта. За периода до 01.02.2017 г. ищецът имал право да получава и е получавал левовата равностойност на храната, размерът на която се определя със заповед на министъра на вътрешните работи. След този момент не била изплащана левова равностойност за храна, поради това, че същата не се дължи. Формирането на работната заплата за държавните служители със статут по ЗДСл в МВР било съобразено с Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация.

При тези доводи е заявено искане за отхвърляне на исквете като неоснователни.

Установено е било, че съгласно Заповед № 8121К-2468/07.02.2017 г., Заповед № 8121К-7848/26.03.2019г., Заповед № 8121К-4563/09.03.2021г., Заповед № 8121К-1841/30.01.2019г, Заповед № 8121К-7980/09.08.2022г., страните са обвързани от служебно правоотношение, по силата на което ищецът заемал длъжността "Началник на сектор" при РДГП - гр. Кюстендил в сектор „Административно обслужване“ при Главна дирекция „Гранична полиция“ - МВР.

Не е било спорно, че за исковия период ищцата е изпълнявала служебните си задължения при ответната дирекция.

Месечното възнаграждение на ищцата за м. 09.2022г. възлиза на сума от 3104,00 лв., видно от приложената на л. 12 платежна бележка.

Досежно определянето на дължимите на служителите на МВР на осн. чл. 142, ал.1, т.1 и 3 от ЗМВР парични суми за храна, са представени съответните заповеди на министъра на вътрешните работи (спр. л. 33 до 46 от делото) за годините 2017г., 2018г., 2019г., 2020г., 2021г. и 2022г., от които се установява определена левова равностойност на същата от по 120,00 лв. месечно.

Съгласно заповеди от 07.02.2017 г., 18.03.2018 г., 11.02.2019 г., 13.02.2022 г.,

09.02.2021 г., 03.08.2022 г. на ищцата са определяни суми за основната месечна заплата съответно: 1778,00 лв., 1859,00 лв., 20145,00 лв., 2250,00 лв., 2587,00 лв., 3104,00 лв.

Съгласно изводите на вещото лице, изготвило и поддържало заключение по допуснатата съдебно-счетоводна експертиза, в последната платежна бележка, преди преназначаването на ищцата за държавен служител (за периода 01.01.2017г. – 31.01.2017г.), е включена полагащата ѝ се сума за храна в размер на 120,00 лв. За периода 01.02.2017г. – 05.10.2022г. на отбелязаните видове начисления на съответните платежни бележки, няма начислена отделно сума за храна, като не е пояснено в отбелязаната основна заплата, включената нейна легова равностойност. Посочено е още, че в тези бележки брутната заплата е данъчната основа при облагане със ЗДДФЛ, без начислени суми за командировки, униформено облекло, сума за награди и отличия и др. От представената в табличен вид справка на експерта при отговор на поставения му в исковата молба въпрос номер 2, се установява, че дължимата за процесния период (05.10.2019г. – 05.10.2022г.) на служителя храна в нейната легова равностойност се явява на сума от 4320,00 лв. – идентична на претендираната такава. Експертът е отбелязал още, че при преназначението на ищцата на основание чл. 9 от ЗДСл и § 69 от ПЗР към ЗИДЗМВР (в сила от 01.02.2017г.), определената за С. основна заплата възлиза на сума от 1778,00 лв., но на отбелязаните видове начисления на платежната бележка няма начислена отделно сума за храна, като не е пояснено в отбелязаната основна заплата, дали е включена леговата равностойност на същата. В съдебно заседание е пояснено, че сумата за храна, след преназначението на лицето като държавен служител, не е включена в БТВ. Изяснено е, че храната не следва да се облага с данък, а след преназначението сумата получава от С. като БТВ е изцяло обложена с данък. Експертът сочи още, че за м. 01.2017г. БТВ на ищцата е било в размер на 1628,33 лв., а за февруари същата година – 1813,00 лв. (получената разлика е 174,67 лв. – бруто или 154,20 лв. разлика в нетен размер).

При тези установени факти исковата претенция е била възприета за основателна.

С оглед изхода на спора първостепенният съд е разпределил и отговорността за разноси, възлагайки ги на ответника, в чиято тежест са възложени следващите се държавни такси и разноси.

Пред въззивната инстанция не са ангажирани нови доказателства.

Проверявайки постановения съдебен акт в пределите на въззивната жалба, настоящият съдебен състав приема следното от правна страна:

В съответствие с правомощията си по чл.269 от ГПК извърши служебно проверка на валидността на решението и прецени допустимостта му, в резултат на която проверка намира, че то е валидно - постановено е от надлежен съдебен орган, функциониращ в надлежен състав в пределите на правораздавателната власт на съда, изготвено е в писмена форма и е подписано от съдебния състав, който го е постановил.

То е и допустимо.

По правилността на решението: **Решението е неправилно.** С исковата молба са наведени фактически обстоятелства, че поради изпълняваната длъжност на ищцата се следва осигуряване на храна или леговата ѝ равностойност, а т.к. работодателят не изпълнил това си задължение в иския период се иска именно осъждането му да ѝ заплати сумата от 4320 лв., представлява леговата равностойност на храна, която не ѝ е била предоставена за времето от 05.10.2019 г. – 15.10.2022 г. При тези данни правното основание на претенцията е това по чл. 181, ал. 1 от ЗМВР. В този смисъл неприложима е нормата на чл. 142, ал. 1, т.2 от ЗМВР, респ. и без значение за предмета

на спора дали при преобразуването на служебното правоотношение в заплата на ищцата е включена получавана до този момент равностойност на храна.

Извън това, по делото е безспорно установено, че страните са обвързани в служебно правоотношение за исковия период.

Установено е още, че за исковия период на ищцата не е осигурявана храна, нито е изплащана левовата ѝ равностойност. Спорно по делото дали такава привилегия ѝ се следва по закон.

Че такава право служителите на МВР имат е установено с нормата на чл. 181, ал. 1 от ЗМВР. С нея законодателят е предвидил, че на служителите на МВР се осигурява храна или левовата ѝ равностойност, а съгласно ал. 2 – на държавните служители се осигуряват работно и униформено облекло и друго вещеве имущество и снаряжение, а на неносещите униформа се изплаща ежегодно парична сума за облекло.

Редакцията на алинея 3 на същия текст от ДВ бр. 97/2017 г., предвижда подобна уредба, предписвайки, че за извършване на дейности, свързани със специфичния характер на труда на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 - 3 и ал. 3, се осигурява безплатна храна. От логическото и систематично тълкуване на тези разпоредби може да се направи извод, че левовата равностойност на безплатна храна се осигурява на всички служители на МВР, работещи по служебно или трудово правоотношение, които извършват дейности, свързани със специфичен характер на труда. НО, служителите по чл. 142, ал. 1 и 3 от ЗМВР, които извършват дейности, свързани със специфичен характер на труда, за което се полага безплатна храна, се определят от приложимата към процесния период Наредба за определяне на условията и реда за осигуряване на левовата равностойност на полагащата се безплатна храна на служителите на Министерството на вътрешните работи за извършване на дейности, свързани със специфичен характер на труда, и осигуряване на левовата равностойност на ободряващи напитки на служителите на Министерството на вътрешните работи, полагащи труд през нощта от 22,00 до 6,00 ч. (обн. ДВ бр. 62 от 14.08.2015 г., в сила от 14.08.2015 г., изм., бр. 21 от 9.03.2018 г., в сила от 9.03.2018 г., бр. 77 от 1.10.2019 г., в сила от 1.10.2019 г., изм. и доп., бр. 69 от 4.08.2020 г., в сила от 4.08.2020 г.; отм. с Решение № 7741 от 19.08.2022 г. на ВАС на РБ - бр. 3 от 10.01.2023 г., в сила от 10.01.2023 г.). По делото обаче, подобни доводи не са заявени, нито установени. Не се установиха данни на ищеца да са възложени специфични дейности и за същия да е предвидено предоставянето на безплатна храна с нарочна заповед. И доколкото тези служители имат съвсем различни задължения и трудови функции по ЗМВР и други нормативни актове, то не може да се изхожда от идея за приравняване на правата им по отношение на заплата, права на храна или нейната равностойност в пари, облекло, социално осигуряване и пр.; респ. и да се твърди „дискриминация“, необходимост от „прилагане по аналогия“ на благодетелстващи норми и т.н.

Освен това съгласно нормата на § 69, ал. от ПЗР на ЗИДЗМВР (обн., ДВ, бр. 53 от 2014 г.; изм., бр. 98 и 107 от 2014 г. и бр. 14, 24, 56 и 61 от 2015 г.), при назначаването на служителите по ал. 1 се определя индивидуална основна заплата, не по-ниска от определеното към датата на влизане в сила на този закон възнаграждение, определено по реда на Закона за Министерството на вътрешните работи и включващо заплата за длъжност, допълнително възнаграждение за прослужено време и за научна степен и левовата равностойност на храната по чл. 181, ал. 1. Следователно, самият закон определя начина, по който се формира основната заплата на служителя по служебното правоотношение и в нея нормативно е включено, както допълнителното

възнаграждение за прослужено време, така и левовата равностойност на храната. С ежегодни заповеди, издавани от Министъра на вътрешните работи, на служителите по чл. 142, ал. 1, т. 1 и т. 3 от ЗМВР, какъвто е и ищецът преди преназначаването му считано от 01.02.2017 г., е определена левовата равностойност на храна в размер на 120 лева месечно. Ето защо, считано от 01.02.2017 г., когато ищецът е преназначен по посочения ред, възнаграждението за прослужено време и левовата равностойност на храната не се начисляват отделно, а представляват компонент от получаваното от него основно възнаграждение. При това положение следва да се приеме, че служителят няма право на отделно допълнително възнаграждение за храна извън основното си възнаграждение.

Не може да се сподели тезата за приложимостта на общата норма на чл. 1 от ЗМВР. Чл.1 от Наредба №8121з-773 от 01.07.2015 г за условията и реда за осигуряване на храна или левовата й равностойност на служителите на МВР не противоречи на чл. 181 от ЗМВР, защото чл. 142, ал. 4 от ЗМВР препраща към статут на ищеца по ЗДСл, а там не е предвидено изплащане на равностойност на храна.

Нещо повече, след като изрично е изключил служителите по чл. 142, ал. 1, т. 2 от ЗМВР от уредбата по ЗМВР чрез нормата на чл. 142, ал. 4 от ЗМВР - общо или чрез изрично изброяване на норми в различните редакции, то повторното им включване по отношение на право на храна/левовата равностойност на храна може да стане само с нова изрична норма, а не чрез разширително тълкуване на норма, която е останала в стара редакция от 2015 г. В противен случай ищецът би получавал храна, респективно равностойността й, веднъж като съставна част от основното му възнаграждение и втори път, отделно като допълнително плащане, каквато не е целта на закона. От изложеното следва, че претенцията е неоснователна и като такава подлежи на отхвърляне. Като е достигнал до извод в обратен смисъл първоинстанционният съд е постановил неправилен съдебен акт, който подлежи на отмяна и вместо бъде постановен друг, с който исквата претенция се остави без уважение.

По разностките: При този изход на спора разноси за юрисконсултско възнаграждение в размер на 150 лв., от които 100 лв. за първа инстанция и 50 лв. за въззивна инстанция.

По обжалваемостта: Настоящото съдебно решение не подлежи на касационен контрол, съобразно императивната разпоредба на чл. 280, ал. 3 от ГПК.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 189/07.03.2023 г., постановено по гр.д. № 1817 от описа на Районен съд – Кюстендил за 2022 г. и вместо него **ПОСТАНОВЯВА:**

ОСТАВЯ БЕЗ УВАЖЕНИЕ исквата претенция на М. И. С., ЕГН ***** от гр. Кюстендил, ж.к. ***, съдебен адрес гр. Кюстендил, ул.***, чрез адвокат Т. П. от Адвокатска колегия – Кюстендил, против Главна Дирекция „Гранична полиция“ при Министерство на вътрешните работи, седалище и адрес на управление - гр. София, бул. “Княгиня Мария Луиза“ № 46, за присъждане на сумата от 4 320.00 лв., представляваща левовата равностойност на полагащата се храна за периода от

05.10.2019 год. до 05.10.2022 год., ведно със законната лихва върху същата, считано от датата на предявяване на иска до окончателното ѝ изплащане.

ОСЪЖДА М. И. С., ЕГН ***** от гр. Кюстендил, ж.к. ***, съдебен адрес гр. Кюстендил, ул.***, да заплати на Главна Дирекция „Гранична полиция“ при Министерство на вътрешните работи, седалище и адрес на управление - гр. София, бул. “Княгиня Мария Луиза“ № 46, сумата от 150 лева – деловодни разноси за юрисконсултско възнаграждение.

РЕШЕНИЕТО не подлежи на касационна обжалване – *арг. от чл. 280, ал. 3 ГПК.*

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____